

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Mgr. Martinou Kotouček Mikoláškovou ve věci

žalobce: **M. G.**, narozen X
státní příslušník X
toho času v Zařízení pro zajištění cizinců X

proti
žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje,**
sídlem Křížíkova 279/8, 186 31 Praha 8

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 7. 3. 2022, č. j. KRPS-303190-42/ČJ-2022-010026-ZZC,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podanou k poštovní přepravě dne 23. 2. 2023, domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalované (dále jen „napadené rozhodnutí“). Žalovaná napadeným rozhodnutím prodloužila podle § 124 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců za území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), dobu zajištění žalobce za účelem jeho správního vyhoštění, kterou původně stanovila jako devadesátidenní, o dalších 45 dnů.

Obsah žaloby a vyjádření k žalobě

Shodu s prvopisem potvrzuje: V. N.

2. Žalobce namítá, že prodloužená délka zajištění byla stanovena nepřiměřeně bez řádného odůvodnění. Žalovaná se dostatečně nezabývala konkrétní situací žalobce. Není zřejmé, proč podle žalované k vystavení náhradního cestovního dokladu a následné realizaci vyhoštění dojde během prodlouženého zajištění. Žalovaná operuje pouze s hrubým odhadem a uvádí, že dobu prodloužení trvání zajištění stanovila s ohledem na předpokládanou složitost přípravy vyhoštění. Není však zřejmé, jaké konkrétní úvahy žalovanou vedly k závěru, že to bude možné právě ve lhůtě 45 dnů. Zdůvodnění délky prodloužení zajištění je neurčité, navázané na spolupráci s marockým velvyslanectvím, což však nedává žádnou představu konkrétního časového horizontu, v němž, a zda vůbec, by mohlo dojít k ověření totožnosti. Předpoklad vyhoštění se nezakládá na jistotě, ale na pravděpodobnosti. Pokud zde není reálný předpoklad vyhoštění, pak v zajištění cizince nelze pokračovat. Zajištění nelze prodlužovat až na maximální možnou dobu pouze s odůvodněním, že trvají obavy, že by žalobce mohl mařit správní vyhoštění. Podle žalobce měla žalovaná vyhodnotit, jaké úkony bude nutné provést k přípravě realizace správního vyhoštění. Měla upřesnit svůj odhad času nezbytného k provedení každého specifikovaného úkonu, a to nikoliv paušálním odhadem, ale konkrétně.
3. Z napadeného rozhodnutí rovněž nevyplývá, proč podle žalované nebude žalobce spolupracovat, nesplní podmínky zvláštního opatření a zmaří rozhodnutí o vyhoštění. Žalovaná se vůbec nezabývala možností uložit některé z tzv. zvláštních opatření za účelem vycestování cizince dle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Důvodem k zajištění je to, že se žalobce na území České republiky nacházel nelegálně. Žalobce ale nepáchal žádnou jinou protiprávní činnost. Není tedy prokázané, že by uložené povinnosti plynoucí z rozhodnutí o vyhoštění nerespektoval.
4. Žalobce namítl, že žalovaná porušila základní zásady činnosti správních orgánů podle § 2 odst. 2 a 4, § 3, § 50 odst. 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a čl. 8 Listiny základních práv a svobod, vyhlášené pod č. 2/1993 Sb. (dále jen „Listina“) a čl. 5 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, vyhlášené pod č. 209/1992 Sb. (dále jen „Úmluva“).
5. Žalobce společně se žalobou navrhl přiznání odkladného účinku žalobě dle § 73 s. ř. s.

Vyjádření žalované

6. Žalovaná s žalobou nesouhlasila a navrhla její zamítnutí. Ve vyjádření k žalobě toliko odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

7. Soud ověřil, že žaloba byla podána osobou k tomu oprávněnou, ve lhůtě dle § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Žaloba je tedy věcně projednatelná. Při přezkumu napadeného rozhodnutí vycházel soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přihlížející též k závěrům rozsudku Soudního dvora Evropské unie ze dne 8. 11. 2022 ve spojených věcech C-704/20 a C-39/21, přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).
8. Soud rozhodl o žalobě bez jednání v souladu s § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců, neboť žalobce o nařízení jednání ve stanovené lhůtě nepožádal a žalovaná výslovně uvedla, že nepožaduje nařídit jednání.

Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

9. Žalobce byl dne 11. 12. 2023 v 9:35 hodin na 6,5 km dálnice D 1 zajištěn podle § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, neboť byl důvod se domnívat, že se na území České republiky nachází nelegálně, bez platného cestovního dokladu a bez platného povolení k pobytu. Žalobce při kontrole nepředložil žádný cestovní doklad, doklad totožnosti ani povolení k pobytu.
10. Dne 11. 12. 2022 bylo s žalobcem zahájeno správní řízení ve věci správního vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 a 4 zákona o pobytu cizinců.
11. Téhož dne byl s žalobcem za přítomnosti tlumočníka do arabského jazyka sepsán protokol o výsledku. Žalobce do protokolu sdělil své osobní údaje shodné s údaji uvedenými v žalobě. Dále uvedl, že z Maroka vycestoval asi před třemi měsíci z důvodu špatné ekonomické a sociální situace v zemi. Nebyla tam pro něj žádná práce. Cílem cesty bylo najít si práci ve Francii. Vycestoval letecky na svůj cestovní doklad do Turecka, kde se zdržoval 10 dní. Poté se nelegálně dostal na území Řecka a následně do Makedonie. V Makedonii byl kontrolován policií a byly mu sejmuty otisky prstů. Na hranicích uvedl jiné příjmení. Dále pokračoval do Srbska, kde pobýval v utečeneckém táboře. Zde mu byla vystavena identifikační karta se jménem, datem narození a fotografií. K osobním údajům uvedeným na této kartě (jméno M. G., nar. X) uvedl, že při nahlašování jména a příjmení nebyl přítomný tlumočník, proto je jméno uvedeno zřejmě tak, jak jej pracovníci slyšeli. Cestovní doklad mu byl vydán asi před rokem ve městě Wajda, ale nyní se nachází v Turecku u kamaráda. Nechal ho tam proto, aby mu ho nikdo po cestě nesebral, kopii dokladu nemá a nemůže mu ji zaslat ani uvedený kamarád, neboť je již nějakou dobu nedostupný. Jiný doklad totožnosti u sebe nemá, občanský průkaz nechal v Maroku. V Srbsku pobyl asi tři týdny, potkal tam další Maročany, se kterými následně cestoval společně. Ze Srbska pokračoval do Maďarska přes hraniční plot, který překonal pomocí žebříku. Z Maďarska, kde se zdržel dva dny, pokračoval společně s ostatními cizinci na podvozku kamionu do Rakouska. V Rakousku nasedli na podvozek jiného kamionu a přicestovali na čerpací stanici do České republiky, kde byly následně zajištěny policií. Žalobce uvedl, že je svobodný, bezdětný. Má ukončenou devátou třídu základní školy. Ovládá pouze arabštinu. V Maroku bydlel v rodinném domě s rodiči a mladším bratrem. V místě bydliště v zemi původu mu nehrozí žádné nebezpečí. Žalobce uvedl, že nevěděl, že musí mít v zemích EU cestovní doklad a vízum, a že v opačném případě není oprávněn na jejich území vstoupit. O vízum nežádal. Jedná se o jeho první cestu do zahraničí. Dosavadní náklady na cestu hradil z úspor a půjček od rodiny a kamarádů. Doposud ho cesta stála 1 000 EUR. Finanční záruku schopen složit není, na cestu zpět nemá žádné prostředky. Nikde o azyl nežádal. Žádné příbuzné s povoleným pobytem v EU nemá. Na území České republiky nemá žádné příbuzné, není rodinným příslušníkem občana EU ani s nikým takovým nežije ve společné domácnosti. Vůči České republice nemá žádné závazky. Nemá zde hlášenou adresu pobytu. Zdravotní pojištění sjednané nemá. Překážka návratu do Maroka zde není, má se kam vrátit, ale vrátit se nechce. V případě propuštění by pokračoval do Francie.
12. Rozhodnutím žalované ze dne 11. 12. 2022, č. j. KRPS-303190-16/ČJ-2022-010026 (dále jen „rozhodnutí o zajištění“), byl žalobce zajištěn podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců za účelem správního vyhoštění na 90 dnů. V odůvodnění rozhodnutí o zajištění žalovaná uvedla, že z předchozího jednání žalobce je zjevné, že existuje nebezpečí, že bude mařit výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, žalobce vstoupil do schengenského prostoru protiprávně mimo hraniční přechod, bez cestovního dokladu a bez platného oprávnění

k pobytu, které by mu umožňovalo pobývat na území České republiky, ale i na území schengenského prostoru. Žalobce přicestoval na území České republiky a do schengenského prostoru ve skrytu na podvozku kamionu, přestože věděl, že u sebe musí mít cestovní pas a vízum. Žalovaná nepovažuje tvrzení žalobce o tom, že o povinnosti mít cestovní pas a povolení k pobytu nevěděl, za věrohodné. Jelikož věděl, že musí mít cestovní doklad při cestě z Maroka do Turecka, mohl a měl si být vědom i toho, že jej potřebuje i při cestě do dalších zemí. Navíc by necestoval ukrytý na podvozku kamionu. Dále je zřejmé, že pokud by nebyl zajištěn, snažil by se vycestovat do Francie, čímž by ho žalovaná nemohla dohledat a žalobce by tím ztěžoval správní řízení o jeho vyhoštění. Žalovaná dospěla k závěru, že uložení zvláštních opatření podle § 123b a 123c zákona o pobytu cizinců by bylo neúčinné a nedostatečné. Žalobce neuvedl žádnou adresu svého pobytu v České republice, na které by se zdržoval a byl tam dosažitelný, nemá finanční prostředky na poskytnutí záruky a nikoho zde nezná. Při stanovení doby zajištění žalovaná přihlédla k tomu, že bude třeba zjistit a ověřit totožnost žalobce. Vydání náhradního cestovního dokladu trvá přibližně 40-60 dnů. Dalších 10-20 dnů cestuje doklad na Ředitelství služby cizinecké policie (dále jen „ředitelství“). Dále bude nezbytné připravit přepravní doklady (vč. letenek pro policejní eskortu). Součástí přípravy správního vyhoštění je i komunikace s domovským státem o zpětvzetí cizince. Realizace vyhoštění do země původu je přitom reálná. Žalovaná tak považovala 90 denní lhůtu za přiměřenou.

13. Dne 11. 12. 2022 byl žalobce poučen o možnosti dobrovolného návratu.
14. Dne 11. 12. 2022 požádala žalovaná o zjištění totožnosti žalobce a vydání náhradního cestovního dokladu. Součástí žádosti bylo 6 fotografií žalobce a formulář v rodném jazyce. V žádosti byly uvedeny identifikační údaje žalobce a identifikační údaje jeho rodičů a sourozence. K žádosti byla přiložena i naskenovaná identifikační karta, která byla žalobci vystavena v Srbsku.
15. Rozhodnutím ze dne 11. 12. 2022, č. j. KRPS-303190-31/ČJ-2022-010026, žalovaná uložila žalobci správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců a stanovila doba dvou let, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území členských států Evropské unie. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 22. 12. 2022.
16. Z úředního záznamu žalované ze dne 14. 12. 2022 se podává, že dne 13. 12. 2022 sdělil žalobce při pohovoru sociálnímu pracovníkovi, že má jiné jméno a datum narození, než uvedl dříve při výslechu u žalované. Součástí spisu je i komunikace s tímto sociálním pracovníkem, ve kterém je uvedeno, že žalobce nově uvedl jako své jméno M. S. a datum narození den 7. 2. 2001. Žalovaná tuto informaci poskytla ředitelství na vědomí, přičemž doplnila, že z telefonického hovoru s pracovníci správy uprchlického zařízení vyplynulo, že pohovory nejsou úředně zaznamenávány a neprobíhají za přítomnosti tlumočníka.
17. Dne 28. 2. 2023 žalovaná opětovně požádala ředitelství o informaci k osobě žalobce. Dne 2. 3. 2023 ředitelství žalované sdělilo, že dne 2. 1. 2023 zaslalo veškeré dokumenty potřebné pro ověření totožnosti a vystavení náhradního cestovního dokladu Velvyslanectví Marockého království v České republice (dále také jako „velvyslanectví“). Jelikož neobdrželo žádnou odpověď, dne 2. 2. 2023 kontaktovalo ředitelství velvyslanectví telefonicky. Zástupce velvyslanectví potvrdil, že probíhá ověřování totožnosti u příslušných orgánů v Marockém království, přičemž dobu vyřízení žádosti není možné určit. Dne 24. 2. 2023 se ředitelství znovu písemně obrátilo na velvyslanectví s dotazem na stav věci. K datu sepsání sdělení však neobdrželo žádnou reakci. Ředitelství dále uvedlo, že doba vyřízení

žádosti je závislá na množství poskytnutých informací a kvalitě veškerých podkladů. Dále ředitelství uvedlo, že v roce 2022 se u osmi osob podařilo ověřit totožnost, pěti osobám byl vydán náhradní cestovní doklad a u pěti osob byl zrealizován návrat do země původu. K deseti osobám obdrželo velvyslanectví informaci, že se nepodařilo jejich totožnost ověřit. U ostatních osob ověřování totožnosti ještě probíhá. Dále ředitelství uvedlo, že doba ověření přesahuje 120 dnů, ovšem spolupráce s velvyslanectvím se začala ve druhé polovině roku 2022 zlepšovat, proto počty zajištěných/ověřených/vyhoštěných osob mohou být zavádějící a nemusí přesně vyjádřit pozitivní zlom v činnosti velvyslanectví. Ředitelství uvedlo, že propuštění cizinců ze zajištění následně zhoršuje spolupráci s velvyslanectvím.

18. Napadeným rozhodnutím prodloužila žalovaná dobu zajištění žalobce o dalších 45 dnů. V odůvodnění napadeného rozhodnutí reprodukovala obsah protokolu o výsledku žalobce a dosavadní průběh řízení, včetně sdělení ředitelství ze dne 2. 3. 2023. Žalovaná s ohledem na stále probíhající ověřování totožnosti a absenci platného cestovního dokladu žalobce potřebného k realizaci správního vyhoštění dospěla k závěru, že dosavadní doba zajištění není dostatečná. Žalobce se dosud nepodařilo ztotožnit a dosud nebyl vystaven žalobci náhradní cestovní doklad. Žalovaná citovala vyjádření ředitelství ze dne 2. 3. 2023, ve kterém jsou uvedeny jednotlivé kroky nezbytné k realizaci vyhoštění žalobce, lhůty, jak dlouho dílčí úkony trvají, a dále i vyjádření ke zlepšující se spolupráci s velvyslanectvím.

Posouzení žalobních bodů

19. Žalobce napadá rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění, které se opírá o § 124 odst. 3 věty třetí zákona o pobytu cizinců, podle něhož je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně, je-li to nezbytné k pokračování přípravy výkonu správního vyhoštění.
20. Podle § 125 odst. 1 věty první zákona o pobytu cizinců doba zajištění nesmí překročit 180 dnů a počítá se od okamžiku omezení osobní svobody.
21. Soud úvodem připomíná, že zajištěním cizince dochází k citelnému zásahu do jeho základního práva na osobní svobodu (srov. např. rozsudky Evropského soudu pro lidská práva ve věci John proti Řecku ze dne 10. 5. 2007, stížnost č. 199/05, Rusu proti Rakousku ze dne 2. 10. 2008, stížnost č. 34082/02, Rashed proti České republice ze dne 27. 11. 2008, stížnost č. 298/07, a Saadi proti Spojenému království ze dne 29. 1. 2008, stížnost č. 13229/03), na něž odkazuje i čl. 52 odst. 3 ve spojení s čl. 6 Listiny základních práv Evropské unie a čl. 8 odst. 1 a 2 Listiny základních práv a svobod (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 12. 5. 2009, sp. zn. Pl. ÚS 10/08, nebo ze dne 19. 7. 2022, sp. zn. Pl. ÚS 12/19).
22. Při rozhodování o prodloužení doby zajištění jsou správní orgány povinny „*důkladně a svědomitě posuzovat skutečnosti, které by prodloužení zajištění odůvodňovaly [...]. Uvedené skutečnosti musí být přesvědčivým a nezpochybnitelným způsobem doloženy ve spisovém materiálu*“ [viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 11. 2011, č. j. 1 As 119/2011-39, bod 39]. V odůvodnění stanovené doby zajištění (či jeho prodloužení) je třeba uvést, „*jaké všechny úkony bude pravděpodobně nezbytné provést k přípravě realizace správního vyhoštění konkrétní osoby. Dále lze nepochybně požadovat, aby správní orgán kvalifikovaně na základě svých zkušeností upřesnil v odůvodnění rozhodnutí svůj odhad, jak dlouho zabere provedení každého ze specifikovaných úkonů (např. obvyklá doba komunikace se zastupitelským úřadem země původu cizince, doba potřebná pro poskytnutí právní pomoci ze strany země původu).*

Správní orgán musí posuzovat uvedené otázky přísně individuálně, nikoliv paušálním odhadem. Pouze v případě, kdy jsou shora uvedené úvahy obsaženy ve správním rozhodnutí a dle své povahy mají oporu ve správním spisu, mohou se soudy ve správním soudnictví ujmout své přezkumné činnosti a posoudit, zda správní orgán nepřekročil meze správního uvážení či ho nezneužil (§ 78 odst. 1 in fine s. ř. s.).“ (viz rozsudek NSS ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011-79, bod 22).

23. Z další judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že nároky na odůvodnění rozhodnutí o prodloužení doby zajištění se váží zejména na aktualizaci skutkových okolností a vylíčení potřeby prodloužení doby zajištění (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2017, č. j. 1 Azs 96/2017-87, odst. 20). Jak uvedl Nejvyšší správní soud, „při přezkumu rozhodnutí o prodloužení doby zajištění ve správním soudnictví jsou soudy povinny k žalobní námitce přezkoumat, zda zajištění cizince je oprávněné a zda policie postupuje v řízení o správním vyhoštění s náležitou pečlivostí, aktivně, svědomitě a bez zbytečných průtahů. Soudní přezkum zákonnosti zajištění zahrnuje rovněž hodnocení, zda zajištění cizince směřuje k jeho primárnímu cíli. Není přípustné, byl-li cizinec jednou zajištěn za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, aby mohl správní orgán jeho zajištění libovolně prodlužovat až do maximální délky zajištění uvedené v § 125 zákona pouze s odkazem na to, že trvají obavy, že by mohl mařit účel správního vyhoštění. Bez zkoumání procesní aktivity správního orgánu v řízení o vyhoštění by zásah do osobní svobody cizince zůstal bez ochrany a takto limitovaná soudní ochrana by nemohla vyloučit svévolné postupy správních orgánů. Správní orgán proto musí především zdůvodnit, jaké kroky směřující k vyhoštění dosud učinil a z jakého důvodu nebylo dosud možné vyhoštění realizovat“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2020, č. j. 1 Azs 143/2020-48).
24. Jak uvedl Krajský soud v Brně v rozsudku ze dne 13. 8. 2021, č. j. 41 A 21/2021-32, soud musí mít možnost přezkoumat, zda stanovení konkrétní doby trvání omezení svobody odpovídá individuálním okolnostem případu a zda nebylo svévolné. Současně platí, že čím delší je stanovená doba (prodloužení) zajištění, tím intenzivnější je omezení základního práva na osobní svobodu a tím pečlivější musí být i zdůvodnění doby (prodloužení) zajištění. Může nastat situace, v níž je časový odhad jednotlivých úkonů objektivně nemožný; v takovém případě by nemělo smysl trvat na časovém odhadu, který by neměl reálnou oporu. Pak je ovšem namísto z opatrnosti stanovit kratší dobu zajištění. Tím žalovaná umožní cizinci realizovat soudní přezkum v kratších intervalech. A následně soudu umožní ověřit, zda během této doby v řízení postupuje s náležitou pečlivostí, aktivně, svědomitě, a bez zbytečných průtahů, a zda zajištění cizince směřuje k jeho primárnímu cíli.
25. V odkazovaném rozsudku Krajský soud v Brně dále uvedl, že požadavek na specifikaci budoucích kroků, které mají vést k dosažení účelu zajištění, jakož i jejich časové vymezení ve vztahu k době trvání zajištění, nelze vykládat tak, že by absence časového odhadu provedení každého ze specifikovaných úkonů žalované při stanovení délky zajištění automaticky vedla k nepřezkoumatelnosti rozhodnutí pro nedostatek důvodů. Vždy je třeba přihlížet ke specifickým okolnostem každého jednotlivého případu. Jako určité nezbytné minimum v případě rozhodnutí o zajištění za účelem správního vyhoštění v případě cizinců bez cestovního dokladu je však zásadně třeba jednotlivě odhadnout alespoň dobu potřebnou pro komunikaci se zastupitelským úřadem včetně vyřízení náhradního cestovního dokladu na základě odpovídajících zkušeností žalované s konkrétní zemí, a dále dobu obvykle nezbytnou k zabezpečení přepravních

dokladů při realizaci přepravy do země původu (srov. v tomto přiměřeně rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 3. 2016, č. j. 10 Azs 18/2016-26, nebo ze dne 30. 5. 2019, č. j. 4 Azs 255/2017-61).

26. Soud se tedy v intencích shora uvedených východisek zabýval tím, zda stanovení konkrétní doby prodloužení trvání omezení svobody odpovídá skutkovým okolnostem případu, a zda nebylo svévolné. Dospěl přitom k závěru, že napadené rozhodnutí požadavkům na odůvodnění vedlejšího výroku o stanovení doby prodloužení zajištění dostojí. Soud si je vědom toho, že k jiným závěrům dospěl Krajský soud v Praze ve svých dřívějších rozhodnutích (srov. např. rozsudky ze dne 24. 2. 2023, č. j. 58 A 1/2023-18, a č. j. 42 A 1/2023-13, či ze dne 22. 2. 2023, č. j. 57 A 1/2023-15), ve kterých neshledal, že by bylo dostatečně odůvodněno prodloužení doby zajištění státních příslušníků Marockého království bez cestovních dokladů o dalších 90 dnů.
27. Ovšem v nyní posuzované věci je situace skutkově odlišná, původní doba zajištění trvala 90 dní a následně nebyla prodloužena o celou svou délku, ale toliko o polovinu, přičemž i odůvodnění konkrétních úkonů, resp. časové náročnosti pro provedení jednotlivých úkonů za účelem zajištění vyhoštění cizince je v napadeném rozhodnutí podrobnější než v dříve projednávaných případech.
28. Z napadeného rozhodnutí je zřejmé, jaké úkony je třeba pro správní vyhoštění žalobce realizovat a jaká je jejich přibližná časová náročnost, přičemž časově nejnáročnější je ověření totožnosti žalobce a zajištění jeho náhradního cestovního dokladu. Pro úspěšné zjištění (ověření) totožnosti žalobce je přitom rozhodné, na základě jakých informací je jeho totožnost zjišťována. Jelikož žalobce nedisponuje cestovním pasem, ani jiným dokladem, a též neposkytuje/nemůže poskytnout dostatečnou součinnost k zjištění objektivních informací (číslo dokladu, kopii dokladu), které mohou proces ověřování totožnosti urychlit (cestovní pas údajně nechal u kamaráda v Turecku, který je ovšem nyní nekontaktní, občanský průkaz nechal v Maroku), nelze mít za to, že by bylo možné jinými úkony, než které žalovaná učinila, proces ověření totožnosti žalobce a vystavení náhradního cestovního dokladu urychlit. Žalovaná může toliko vycházet z údajů, které poskytl žalobce při pohovoru, případně z informací uvedených v listinách, které měl žalobce u sebe (např. identifikační karta vystavená v Srbsku), přičemž nelze ani s jistotou předpokládat, zda jsou žalobcem poskytnuté údaje správné. Žalobce již v průběhu svého zajištění poskytl odlišné informace o svém jménu a datu narození, přičemž žalovaná vždy poskytnuté informace vyhodnotila a dále je i poskytla ředitelství. Žalovaná taktéž konfrontovala žalobce s tím, že informace o jeho jménu a datu narození, které byly uvedeny v identifikační kartě, která byla žalobci vystavena v Srbsku, se též neshodovaly s údaji, které žalobce poskytl následně žalované při pohovoru, a žádala po žalobci objasnění, které údaje jsou správné. Soud přitom nepřehlédl, že žalobce sám sebe v žalobě označuje údaji (jménem, příjmením a datem narození) shodnými s údaji uvedenými v protokolu o výsledku ze dne 11. 12. 2022 a nikoli údaji poskytnutými později (M. S., nar. X). Není tedy zřejmé, proč žalobce v průběhu řízení v rámci pohovoru se sociálním pracovníkem uváděl informace jiné, přičemž právě nesprávně uváděné osobní údaje mohou mít výrazný vliv na rychlost ověření totožnosti žalobce. Žalovaná pro urychlení identifikace žalobce zároveň poskytla ředitelství i fotografie žalobce, a též poskytla i kopii kartičky, která byla vystavena žalobci v Srbsku, která obsahovala odlišné (jiné) údaje o jeho jménu a datu narození. Je tedy možné ověřovat totožnost žalobce na základě všech jím poskytnutých údajů. Žalované tak nelze vyčítat, že by neučinila dostatečné kroky k ověření totožnosti žalobce. Žalovaná nedisponuje jinými údaji o žalobci,

než těmi, které žalobce o sobě poskytl, nebo které vyplývaly z listin (kartičky), které měl žalobce u sebe. Žalovaná zohlednila i údaje, které dodatečně žalobce o sobě sdělil v rámci sociálního pohovoru. Žalovaná objektivně nemá další možnosti jak zjistit další údaje o žalobci, pokud on sám není schopen poskytnout například kopii svých dokladů, nebo jiných listiny, které by mohly přispět k jeho rychlejší identifikaci.

29. Žalobce byl rozhodnutím o zajištění zajištěn na dobu 90 dnů, která byla napadeným rozhodnutím prodloužena o dalších 45 dnů. Délka žalobcova zajištění tak jeho prodloužením dosahuje 135 dnů z celkových maximálně možných 180 dnů (§ 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců). Žalovaná přitom s odkazem na sdělení ředitelství ze dne 2. 3. 2023 konstatovala, že ve věci zjištění totožnosti žalobce byly na Velvyslanectví Marockého království v Česku (dále jen „velvyslanectví“) zaslány veškeré potřebné dokumenty, a to dne 2. 1. 2023, následně 2. 2. 2023 se ředitelství telefonicky dotazovalo na velvyslanectví na stav ověření, které se ovšem stále nepodařilo. Dne 24. 2. 2023 pak ředitelství zaslalo velvyslanectví další písemný dotaz na stav ověření (dosud bez odpovědi). Dále ředitelství doplnilo, že k úspěšnosti ověření přispívají také skutečnosti, zda správní orgán poskytl dostatek informací k osobě ověřovaného cizince, např. údaje, které je možné získat k totožnosti ověřované osoby z protokolu o podání vysvětlení/vyjádření účastníka správního řízení, otisky prstů sejmuté v dostatečné kvalitě, formát fotografie vhodný pro elektronické porovnání, pravdivost a kompletnost údajů vyplněná do formuláře pro ověření totožnosti. Dále také ředitelství doplnilo, že v roce 2022 se u 8 osob podařilo ověřit totožnost, 5 osobám byl vydán náhradní cestovní doklad a u 5 osob byl zrealizován návrat do země původu. U 10 osob se totožnost ověřit nepodařilo. Je přitom třeba upozornit na to, že z informací poskytnutých ředitelstvím se do negativní statistiky ztotožněných osob promítá i skutečnost, že některé osoby byly ještě před ztotožněním propuštěny ze zajištění. Ačkoli pak z přípisu ředitelství vyplývá, že doba pro ověření totožnosti osoby přesahuje 120 dní, tak v druhé polovině roku 2022 se začala spolupráce mezi ředitelstvím a velvyslanectvím zlepšovat, a dále mají probíhat diplomatická jednání, která by měla přispívat ke zlepšení spolupráce při ověřování totožnosti osob uvádějících marockou státní příslušnost. Žalovaná dále uvedla, že poté, co se podaří žalobce ztotožnit, je třeba vyčkat na vydání cestovního pasu, přičemž žalovaná poukázala na to, že v předchozích dvou případech trvalo vydání cestovního pasu dalších 45 dní. Následné úkony spočívající v zajištění realizace správního vyhoštění s policejní eskortou, což obnáší zajištění letenky, ubytování pro policejní eskortu, povolení tranzitu a informování příslušných policejních orgánů v Marockém království o příletu žalobce s policejní eskortou a jeho převzetí, může trvat až další měsíc. Z popsané spolupráce přitom vyplývá, že realizace správního vyhoštění je možná a byla v několika případech úspěšně realizována.
30. Zdejší soud má přitom za to, že doba 45 dnů, o kterou bylo prodlouženo zajištění žalobce, se jeví přiměřená s ohledem na úkony, které je třeba pro realizaci správního vyhoštění učinit. Jelikož nejdelší dobu trvá ověření totožnosti žalobce, které může trvat 120 dní, a k ověření totožnosti žalobce zatím nedošlo a žalovaná nedisponuje objektivními podklady, které by mohly ověření totožnosti žalobce uspokojit (kopie dokladů), a lze tak předpokládat, že bude ověření totožnosti trvat právě s ohledem na tuto okolnost maximální předpokládanou dobu (zároveň ještě ani neuplynula lhůta předpokládaná pro trvání tohoto úkonu, a je přitom třeba zohlednit další lhůty, pro realizaci správního vyhoštění), je doba 45 dnů, o kterou bylo zajištění prodlouženo přiměřená. Zároveň není nepravděpodobné, že by se nepodařilo žalobce ztotožnit a vystavit mu náhradní cestovní doklad a úspěšně provést výkon správního vyhoštění. Byť ředitelství předpokládá lhůty, ve kterých mají být jednotlivé úkony

realizovány, poměrně dlouhé, nicméně je zjevné, že dochází ke zlepšení spolupráce, která by měla vést ve svém důsledku i ke zkracování uvedených lhůt a hlavně k úspěšně provedenému ztotožnění a následné realizaci správního vyhoštění.

31. Zdejší soud zároveň přihlédl k tomu, že žalovaná nepřistoupila k prodloužení doby zajištění *automaticky* o celou její původní délku, jako se tomu stalo v případech, o nichž zdejší soud rozhodoval (viz výše uvedené spisové značky odkazovaných rozhodnutí Krajského soudu v Praze), ale uvedenou lhůtu prodloužila toliko o polovinu, čímž lze mít za to, že respektovala i dříve vyslovené apely správních soudů ohledně zdrženlivosti při prodlužování doby zajištění, přestože je zřejmé, že dílčí úkony trvají dlouhou dobu. Z výše uvedeného je patrné, že není možné učinit zcela přesný časový odhad, ve kterém by mohlo být vyhoštění žalobce realizováno, zároveň jsou lhůty potřebné k zajištění jednotlivých úkonů poměrně dlouhé, proto lze mít za to, že je lhůta 45 dnů, o které žalovaná dobu zajištění prodloužila, přiměřená, a zároveň tato doba umožňuje realizovat žalobci soudní přezkum v kratších intervalech a následně soudu ověřit, zda žalovaná během této doby v řízení postupuje s náležitou pečlivostí, aktivně, svědomitě a bez zbytečných průtahů, či zda zajištění žalobce směřuje k jeho primárnímu cíli. V projednávaném případě přitom soud neshledal, že by žalovaná nečinila dostatečně aktivně úkony k realizaci správního vyhoštění žalobce. Veškeré údaje, které měla k dispozici, ať už přímo od žalobce nebo zprostředkovaně z identifikační karty vystavené žalobci v Srbsku nebo od sociálního pracovníka, poskytla ředitelství. Zároveň činila opakovaně dotazy na stav ověřování totožnosti. Je třeba přihlídnout k tomu, že ve fázi ověřování totožnosti žalobce je žalovaná výrazně závislá na rychlosti činnosti velvyslanectví (a spolupracujících úřadů). Soud neodůvodněné průtahy v postupu žalované neshledal.
32. V projednávaném případě nedává soud za pravdu žalobci ani v tom, že by nebylo v jeho případě možné správní vyhoštění realizovat, naopak je z popsané spolupráce s velvyslanectvím patrné, že k úspěšné realizaci správního vyhoštění v minulosti již došlo a zároveň dochází ke zlepšování vzájemné spolupráce. Soud také nedává žalobci za pravdu v tom, že by z napadeného rozhodnutí nebylo možné zjistit představu o časovém horizontu, ve kterém by mělo k ověření totožnosti žalobce (realizaci správního vyhoštění) dojít. Žalovaná uvedla lhůty pro zajištění dílčích úkonů (srov. výše – pozn. soudu) a lze tak předběžně stanovit lhůtu, ve které by mělo k realizaci správního vyhoštění dojít.
33. Soud se neztotožnil ani s námitkou žalobce, že se žalovaná nezabývala možností uložení některého z tzv. zvláštních opatření a že z napadeného rozhodnutí neplyne, na základě jaké úvahy dospěla k závěru, že žalobce nebude spolupracovat, nesplní podmínky zvláštního opatření a zmaří rozhodnutí o vyhoštění. Je pravdou, že žalovaná podrobně nerozebírala jednotlivá zvláštní opatření za účelem vycestování (to učinila v rozhodnutí o zajištění). Konstatovala však, že se oproti rozhodnutí o zajištění nezměnily skutkové okolnosti, aby bylo možné účinně uplatnit zvláštní opatření. Uvedla, že žalobce s ohledem na jeho předchozí jednání neskýtá záruku, že bude plnit povinnosti uložené správním orgánem. Žalobce nechce zůstat v České republice, není schopen složit finanční záruku, ani není místo v České republice, kde by setrval do doby, než budou provedeny úkony směřující k realizaci správního vyhoštění. S ohledem na to, že se skutkový stav oproti době, kdy bylo vydáno rozhodnutí o zajištění, nezměnil (resp. žalobce netvrdí, že by nyní byl schopen složit finanční záruku, či že by měl místo, kde se může do doby vyhoštění zdržovat), považuje soud takto stručné posouzení možnosti uložit zvláštní opatření za dostatečné. Žalobci nelze přisvědčit ani v tom, že jediným důvodem jeho zajištění je, že se nacházel v České republice

nelegálně. Důvodem pro jeho zajištění totiž je naplnění účelu správního vyhoštění. Žalovaná přitom na základě konkrétních skutkových okolností (nikoli paušalizovaně, jak namítá žalobce) uzavřela, že u žalobce existuje reálné riziko maření rozhodnutí o správním vyhoštění. Za stěžejní skutkovou okolnost soud v tomto ohledu shodně se žalovanou považuje vyjádření žalobce, že jeho cílovou zemí je a bude Francie, kam měl žalobce v úmyslu se nelegálně dostat, a že bude pokračovat v cestě do této země, jakmile bude propuštěn. Tato skutečnost, kterou žalobce nepopírá ani v žalobě, odůvodňuje závěr o existenci reálného rizika maření rozhodnutí o správním vyhoštění a úmyslu žalobce neoprávněně vstoupit na území jiného státu Evropské unie.

34. Závěrem soud dodává, že výčet porušení právních předpisů uvedený v úvodu žaloby nelze považovat za samostatné žalobní body ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (viz např. rozsudky rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS, nebo ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58, č. 835/2006 Sb. NSS). Soud se jimi proto nad rámec výše uvedeného samostatně nezbyval.

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

35. Jelikož soud neshledal žádný žalobní bod důvodným a z obsahu spisu nezjistil žádnou vadu řízení, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námítky, žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
36. Protože soud o žalobě rozhodl bezodkladně po obdržení správního spisu, nadto vázán lhůtou k rozhodnutí (§ 172 odst. 4 zákona o pobytu cizinců), nerozhodoval samostatně o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku žalobě.
37. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšné žalované nevznikly v řízení žádné náklady překračující běžné náklady úřední činnosti.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 28. března 2023

Mgr. Martina Kotouček Mikolášková, v.r.
soudkyně